

Để tiếp tục tốt hơn cuộc đấu tranh chống tham nhũng

Lê Nguyên Xương

Đảng, Nhà nước ta đã có nhiều chủ trương, biện pháp để tiến hành đấu tranh chống tham nhũng. Những năm qua, các cấp, các ngành đã đề ra kế hoạch, chương trình đấu tranh chống tham nhũng đạt được một số kết quả.

Nhà nước đã từng bước hoàn thiện thể chế pháp luật, cơ chế quản lý, cải cách thủ tục hành chính, phân định lại nhiệm vụ quản lý, sắp xếp lại tổ chức ở một số cơ quan, hạn chế được phần nào công chức nhà nước những nhiều hoặc đùn đẩy trách nhiệm trong việc giải quyết yêu cầu nguyện vọng của nhân dân.

Tập trung chỉ đạo việc giải quyết đơn thư tố cáo của đảng viên và quần chúng đối với cán bộ tham nhũng. Trong công tác tổ chức - cán bộ đã chấn chỉnh quy trình đề bạt, bổ nhiệm và bổ nhiệm lại cán bộ, bước đầu thực hiện việc luân chuyển cán bộ lãnh đạo, quản lý. Công khai việc phân bổ ngân sách, giảm nhiều tiêu cực “xin, cho” so với trước đây. Công tác kiểm tra, giám sát đảng viên, xếp loại đảng viên định kỳ đã được chú ý thực hiện chặt chẽ hơn. Một số vụ án tham nhũng lớn được tập trung chỉ đạo điều tra, truy tố, xét xử công khai đã có tác dụng răn đe đối với những đối tượng lợi dụng chức quyền để tham ô tài sản XHCN. Nhân dân biết được mưu mô, thủ đoạn, chân dung, diện mạo của những kẻ tha hoá, tham nhũng, tiếp tục ủng hộ cuộc đấu tranh.

Mặc dù đã đạt được một số kết quả và có tác dụng nhất định nhưng cuộc đấu tranh chống tham nhũng vẫn còn hạn chế và tham nhũng vẫn diễn ra ở nhiều nơi, nhiều cấp. Những năm 90 của thế kỷ trước, nói tới tham nhũng, chiếm đoạt, hay thất thoát hàng tỷ đồng, dư luận xã hội đã sững sốt. Hơn mười năm sau có những vụ án tham ô, hối lộ thất thoát hàng trăm tỷ, nghìn tỷ đồng lại liên quan đến cán bộ cấp cao của Đảng, Nhà nước, cán bộ cơ quan pháp luật thì dư luận không còn sững sốt(!) nhưng bất bình, lên án gay gắt những kẻ tham nhũng, nhất là cán bộ có chức, có quyền.

Từ thực tế khách quan nhận thấy, việc quan tâm phòng ngừa tệ nạn tham nhũng ở tầng cao bộ máy quản lý nhà nước, ở các cơ quan Trung ương và ở tỉnh chưa làm được nhiều, còn buông lỏng giao phó cho cơ quan tham mưu.

Quyết định số 240 ngày 16-6-1990 của Hội đồng Bộ trưởng (nay là Chính phủ), Chỉ thị số 15-CT/TW ngày 20-11-1992 của Bộ Chính trị về đấu tranh chống tham nhũng, sau hơn mười năm thực hiện thấy rằng nhận định về tình hình, kết quả nguyên nhân đấu tranh chưa hiệu quả, về mục tiêu và giải pháp đấu tranh chống tham nhũng đều rất đúng với tình hình thực tế của nước ta. Nhưng đến nay kết quả vẫn còn hạn chế, tham nhũng không những không bị ngăn chặn, đẩy lùi mà còn phát triển trầm trọng hơn, gây tác hại to lớn về kinh tế - chính trị - xã hội. Yếu kém đó có nhiều nguyên nhân, cần được phân tích, tranh luận cụ thể. Nếu tổ chức lấy ý kiến từ các nhà quản lý điều hành ở Trung ương, ở tỉnh, đến các chuyên gia pháp luật, người thực thi nhiệm vụ và đông đảo nhân dân chắc sẽ tìm được sự đánh giá đầy đủ chính xác. Từ nhận thức và kinh nghiệm cá nhân đã nhiều năm làm nhiệm vụ này tôi thấy: Sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước chưa chặt chẽ, thường xuyên, chưa tìm được giải pháp mạnh, quyết liệt. Vai trò trách nhiệm lãnh đạo xã hội của đảng cầm quyền trong cuộc đấu tranh chống tham nhũng còn yếu, nhiều thủ trưởng cơ quan nhà nước ở Trung ương cũng như ở tỉnh nói nhiều làm ít, bản thân gia đình lại thiếu gương mẫu, chưa là tấm gương sáng để quần chúng noi theo, nên không đủ sức lãnh đạo, chỉ đạo cuộc đấu tranh này.

Một số chủ trương của Đảng, Nhà nước đề ra rất đúng, mới nghe thì nhiều người hưởng ứng, nhưng biện pháp, cách làm còn hời hợt dẫn đến thiếu lòng tin và sinh ra ngờ

vực. Ví như việc đảng viên phải báo cáo, kê khai tài sản khi thực hiện Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2) khoá VIII và gần đây bầu cử hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2004-2009, các đại biểu ra ứng cử phải báo cáo công khai tài sản cho ban bầu cử biết, cử tri thắc mắc ai thì ban bầu cử trả lời. Vì sao tài sản chính đáng của cán bộ, đảng viên những người đại diện cho dân cho nước, lại cứ phải nằm yên trong cặp tài liệu của cấp uỷ, của ban bầu cử mà lại không công khai cho cán bộ đảng viên và nhân dân được biết? Khi nhấn mạnh không giải quyết đơn thư tố cáo nặc danh lại không có biện pháp hữu hiệu để bảo vệ người dân cung cấp thông tin cho cơ quan có trách nhiệm, cho báo chí về những vi phạm của cán bộ, công chức nhà nước?

Việc bố trí cán bộ nắm giữ vị trí quan trọng đối với ngành, địa phương, đơn vị một số nơi chưa đúng, quản lý lại lỏng lẻo, phát huy tác dụng kém. Cá biệt có trường hợp, khi làm việc ở cấp dưới, dư luận phê phán nhiều về tư cách cá nhân lại được điều động lên cấp trên, ở cương vị cao hơn, đi kiểm tra, chỉ đạo cấp dưới kém tác dụng.

Công tác giáo dục chính trị tư tưởng, chống chủ nghĩa cá nhân trong nội bộ Đảng, cơ quan nhà nước làm chưa tốt.

Đội ngũ cán bộ làm nhiệm vụ chống tham nhũng, tiêu cực chưa chuyên sâu, chưa đồng bộ, người hiểu biết có trình độ am hiểu về kinh tế, chuyên môn kỹ thuật thì không có nghiệp vụ điều tra và ngược lại, phương pháp làm việc nặng về truy tìm chứng cứ, thiếu khả năng cảm hoá, vận động thuyết phục về tình đồng chí, về tính đảng và nguyên tắc đấu tranh trong Đảng, nên hiệu quả kiểm tra thấp.

Từ trước đến nay Đảng ta luôn coi trọng công tác tổng kết rút kinh nghiệm thông qua các đợt sinh hoạt chính trị, các cuộc vận động lớn trong toàn Đảng, toàn dân. Để tiếp tục làm tốt hơn, thiết nghĩ việc tổng kết cuộc đấu tranh chống tham nhũng trong những năm qua, nếu được tiến hành từ cơ sở đến Trung ương, có nội dung thiết thực chắc chắn sẽ tập hợp được nhiều kinh nghiệm hay, bài học bổ ích và đề xuất được những giải pháp hữu hiệu để chống tham nhũng. Làm tốt công tác này chắc chắn có hàng chục triệu quần chúng nhân dân làm nòng cốt, hàng triệu đảng viên trung kiên của Đảng, hàng triệu chiến sỹ quân đội, công an nhân dân, hàng vạn nhà trí thức yêu nước hết lòng trung thành với Đảng với Tổ quốc sẽ tham gia tích cực./.